

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Центр правового забезпечення розвитку науки і технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради

Науково-дослідного інституту

інтелектуальної власності НАПрН України

26 вересня 2024р., протокол № 10

Голова вченої ради

[Signature]

Наталія МИРОНЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА УКРАЇНИ

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий) рівень

галузь знань 08 «Право»
(шифр і назва)

спеціальність 081 «Право»
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

розробник провідний науковий співробітник відділу авторського права і суміжних прав, к.ю.н. Улітіна Ольга Володимирівна

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми авторського права України» вивчається аспірантами II курсу навчання.

Курс розрахований на поглиблене вивчення охорони авторського права, правового регулювання відносин у сфері створення і використання творів, отримання необхідних навичок щодо кваліфікації результатів інтелектуальної творчої діяльності, умов їх правової охорони, порядку і способів захисту особистих немайнових та майнових авторських прав.

Предмет курсу складають: основні принципи авторського права і його джерела, доктринальні засади у сфері охорони та захисту прав на об'єкти авторського права, специфіка правової охорони особистих немайнових і майнових авторських прав, актуальні проблеми суб'єктів авторського права та використання творів.

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, рівень вищої освіти		
Галузь знань	08 «Право»	
Спеціальність	081 «Право»	
Рівень вищої освіти	третій (освітньо- науковий) рівень	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Кількість кредитів ECTS	2	
Кількість модулів	1	
Кількість змістових частин	3	
Загальна кількість годин	60	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	II	II
Семестр	3	3
Лекційні заняття	24	8
Практичні, семінарські заняття	8	2
Самостійна робота	28	50
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	–

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є глибоке засвоєння знань щодо

правової охорони результатів інтелектуальної творчої діяльності, правового регулювання відносин, що виникають у зв'язку з їх створенням та використанням.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

Знати:

- науково-теоретичні та законодавчі положення про авторське право;
- сутнісні характеристики та умови правової охорони творів;
- правовий статус суб'єктів авторського права;
- особливості майнових авторських прав та їх обмеження;
- основні види порушень авторського права;
- основні способи захисту особистих немайнових та майнових авторських прав.

Вміти:

- кваліфікувати види об'єктів авторського права;
- визначати суб'єктів авторського права;
- встановлювати дозволені межі використання творів;
- оцінювати наявність та характер порушення авторського права;
- застосовувати нормативно-правові акти для прийняття обґрунтованих рішень у спірних відносинах, що виникають у зв'язку із створенням та використанням творів.

2.3. Перелік компетентностей з дисципліни

№	Програмна компетентність	Відповідність дисципліни компетентності
ЗК – загальні компетентності		
ЗК01	<i>Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</i>	+
ЗК02	<i>Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними</i>	+
ЗК03	<i>Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору</i>	+
ЗК04	<i>Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.</i>	+
СК – спеціальні (фахові) компетентності		
СК01	<i>Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей</i>	+
СК02	<i>Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний</i>	

	<i>дослідницький інструментарій</i>	
СК03	<i>Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих</i>	+
СК04	<i>Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності</i>	+
СК05	<i>Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації</i>	+
СК06	<i>Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права</i>	+
СК07	<i>Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання</i>	+

2.4. Результати навчання за дисципліною відповідно до дескрипторів НРК

Результат навчання (Знання (Зн1); Уміння/навички (Ум1, Ум2, Ум3); Комунікація (К1, К2); Відповідальність та автономія (АВ1, АВ2))		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Зн1	<i>Знати:</i> науково-теоретичні та законодавчі положення про авторське право; сутнісні характеристики та умови правової охорони творів; особливості різних видів творів; правовий статус суб'єктів авторського права; особливості майнових авторських прав та їх обмеження; основні види порушень авторського права; основні способи захисту особистих немайнових та майнових авторських прав	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i>	30%
Ум1	<i>Вміти:</i> кваліфікувати види об'єктів авторського права; визначати суб'єктів авторського права; встановлювати дозволені межі використання творів; оцінювати наявність та характер порушення авторського права	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i>	20%
К1	<i>Формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати та брати участь в аргументованій професійній</i>	<i>Семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова</i>	20%

	дискусії при аналізі об'єктів авторського права		<i>робота, розв'язання задач</i>	
AB1	<i>Аналізувати інформацію з першоджерел, оцінювати її з позицій наступності та новизни, використовувати сучасні інформаційні технології і бази даних при визначенні специфіки охорони та захисту авторських прав; формувати правові позиції для розв'язання проблем і практичних ситуацій у сфері авторського права</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота, експрес опитування, підсумкова контрольна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, розв'язання задач, наукова робота</i>	20%
AB2	<i>Визначати та досліджувати проблеми правового регулювання авторського права; здійснювати пошук шляхів удосконалення авторського права; аналізувати нормативно-правові акти для розв'язання наукових та науково-практичних проблем у сфері авторського права</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, розв'язання задач, наукова робота</i>	10%

2.5. Відповідність результатів навчання компетентностям дисципліни

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні компетентності				Спеціальні компетентності						
	ЗК01 (Зн1; Ум1; К1, АВ1, АВ2)	ЗК02 (Зн1; К1, К2)	ЗК03 (Ум1; АВ1)	ЗК04 (Ум2; К1, К2; АВ1)	СК01 (Зн1; Ум1; К1, АВ1, АВ2)	СК02 (Ум2, Ум3; К2)	СК03 (Зн1; К1, К2; АВ2)	СК04 (Ум2, Ум3; АВ1)	СК05 (Зн1; Ум1; АВ1)	СК06 (Зн1; Ум1; К2, АВ1)	СК07 (Зн1; Ум1; АВ1)
РН01 <i>Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій</i>			+	+	+		+	+	+		+
РН02 <i>Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і</i>		+			+						+

нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях											
PH03 Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права	+				+		+			+	+
PH04 Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.	+		+		+					+	+
PH05 Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати			+		+						+

результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.											
PH06 Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.	+		+				+	+	+		
PH07 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності						+		+		+	
PH08 Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість	+	+		+	+		+		+	+	+

<i>створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів</i>										
PH09 <i>Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін</i>				+			+			
PH10 <i>Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження</i>	+	+			+			+		+
PH11 <i>Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах</i>				+	+	+		+		+

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Авторське право в умовах сучасного світу

Тема 1. Авторське право та його джерела. Виникнення авторського права.

Тема 2. Загальна характеристика і види об'єктів авторського права.

Тема 3. Об'єкти, які не мають авторсько-правової охорони.

Тема 4. Сучасні виклики авторського права в Україні.

Змістовий модуль 2. Правовий статус суб'єктів авторського права

Тема 5. Суб'єкти авторського права.

Тема 6. Особисті немайнові права автора.

Тема 7. Особливості майнових авторських прав.

Тема 8. Обмеження майнових прав автора.

Тема 9. Договірні форми розпорядження правами на твір.

Змістовий модуль 3. Актуальні проблеми захисту авторського права

Тема 10. Види порушень авторського права.

Тема 11. Форми і способи захисту авторського права.

Тема 12. Судова практика у справах про порушення авторського права.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	семінари	самостійна робота		лекції	семінари	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Авторське право в умовах сучасного світу								
Тема 1. Авторське право та його джерела. Виникнення авторського права	6	2	–	4	4	–	–	4
Тема 2. Загальна характеристика і види об'єктів авторського права	4	2	2	–	4	2	2	–
Тема 3. Об'єкти, які не мають авторсько-правової охорони	4	2	–	2	4	–	–	4
Тема 4. Сучасні виклики авторського права в Україні	6	2	–	4	4	–	–	4
Разом за змістовим модулем 1	20	8	2	10	16	2	2	12

Змістовий модуль 2. Правовий статус суб'єктів авторського права								
Тема 5. Суб'єкти авторського права	4	2	2	–	6	2	–	4
Тема 6. Особисті немайнові права автора	6	2	–	4	6	–	–	6
Тема 7. Особливості майнових авторських прав	4	2	2	–	6	2	–	4
Тема 8. Обмеження майнових прав автора	6	2	–	4	6	–	–	6
Тема 9. Договірні форми розпоряджання правами на твір	6	2	–	4	4	–	–	4
Разом за змістовим модулем 2	26	10	4	12	28	4	–	24
Змістовий модуль 3. Актуальні проблеми захисту авторського права								
Тема 10. Види порушень авторського права	6	2	–	4	6	–	–	6
Тема 11. Форми і способи захисту авторського права	4	2	2	–	6	2	–	4
Тема 12. Судова практика у справах про порушення авторського права	4	2	–	2	4	–	–	4
Разом за змістовим модулем 3	14	6	2	6	16	2	–	14
Усього годин	60	24	8	28	60	8	2	50

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Загальна характеристика і види об'єктів авторського права. Форма і зміст в авторському праві. Ознаки твору. Первинні і похідні твори. Складені твори. Частина твору, яка має самостійне значення.	2	2
2	Суб'єкти авторського права. Загальна характеристика суб'єктів авторського права. Автори творів. Автори похідних творів. Упорядники збірників. Співавтори.	2	–
3	Особливості майнових авторських прав. Зміст майнових авторських прав. Види і форми використання творів. Сутність виключних майнових прав. Право	2	–

	слідування. Право на отримання авторської винагороди.		
4	Форми і способи захисту авторського права. Юрисдикційна форма захисту. Неюрисдикційна форма захисту. Способи захисту особистих немайнових і майнових авторських прав.	2	–
Усього		8	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Авторське право та його джерела. Виникнення авторського права. Система міжнародно-правової охорони авторського права. Система національного законодавства у сфері авторського права. Угода про асоціацію між Україною та ЄС та проблеми імплементації її положень. Основні принципи авторського права. Момент, з якого виникає авторське право. Процедура державної реєстрації авторського права.	4	4
2	Об'єкти, які не мають авторсько-правової охорони. Підстави виведення об'єктів з-під авторсько-правової охорони. Види об'єктів, що не охороняються, та їх характеристика. Перехід твору до суспільного надбання.	2	4
3	Сучасні виклики авторського права в Україні. Процес імплементації норм авторського права ЄС до законодавства України. Особливості регулювання правового режиму творів в мережі Інтернет. Вплив повномасштабного вторгнення РФ на авторське право в Україні. Авторське право в креативних індустріях.	4	4
4	Суб'єкти авторського права. Загальна характеристика суб'єктів авторського права. Автори творів. Автори похідних творів. Упорядники збірників. Співавтори.	–	4
5	Особисті немайнові права автора. Право	4	6

	авторства. Право на ім'я, псевдонім та анонімність. Право на недоторканність твору. Право доступу до оригіналу твору образотворчого мистецтва.		
6	Особливості майнових авторських прав. Зміст майнових авторських прав. Види і форми використання творів. Сутність виключних майнових прав. Право слідування. Право на отримання авторської винагороди. Строк чинності майнових авторських прав.	–	4
7	Обмеження майнових прав автора. . Випадки вільного використання творів. Правила цитування. «Триступеневий тест» згідно з міжнародними договорами у сфері авторського права. Дозволене використання сирітських творів	4	6
8	Договірні форми розпорядження правами на твір. Основні положення договорів у сфері авторського права. Істотні умови ліцензійного договору. Публічна ліцензія на використання твору. Договір про передання (відчуження) майнових прав на твір. Договір про створення за замовленням і використання твору.	4	4
10	Види порушень авторського права. Поняття плагіату, піратства. Характеристика інших видів порушення авторського права.	4	6
11	Форми і способи захисту авторського права. Юрисдикційна форма захисту. Неюрисдикційна форма захисту. Способи захисту особистих немайнових і майнових авторських прав.	–	4
12	Судова практика у справах про порушення авторського права. Відповідальність за порушення авторського права. Особливості справ про порушення прав на об'єкти авторського права	2	4
Усього		28	50

7. Методи навчання

При проведенні лекцій з метою здійснення наочних ілюстрацій та забезпечення засвоєння матеріалу використовуються мультимедійні презентації та аудіовізуальна продукція, проводиться робота в групах. На семінарських заняттях відбувається розв'язання ситуаційних завдань, розбір та вирішення кейсів.

8. Методи контролю

Контроль знань аспірантів проводиться у таких формах: експрес-опитування, тести, доповідь (повна відповідь на питання), доповнення відповіді, вільна дискусія, виконання індивідуального завдання, вирішення задач.

9. Критерії оцінювання результатів навчання аспірантів

Оцінювання знань аспірантів здійснюється за результатами реалізації методів контролю знань на семінарських заняттях.

Максимальна кількість балів, яку аспірант може набрати за результатами поточного контролю, становить 60 балів. Максимальна кількість балів, яку аспірант може набрати за результатами підсумкового контролю, становить 40 балів. Загальна максимальна кількість балів за результатами вивчення дисципліни може становити 100 балів.

Поточний контроль та самостійна робота											Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2					Змістовний модуль 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Орієнтовні форми контролю знань на лекціях і семінарських заняттях та їх оцінка:

- експрес-опитування – до 3 балів;
- тести – до 15 балів;
- доповідь (повна відповідь на питання) – до 10 балів;
- доповнення відповіді – до 2 балів;
- участь у дискусії – до 10 балів;
- виконання індивідуального завдання – до 15 балів;
- вирішення задачі – до 5 балів;
- мінімальний бал за участь в семінарському занятті – 1.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-39	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Базова література:

1. Авторське право і суміжні права в умовах євроінтеграційних процесів: монографія / А. С. Штефан, В. С. Дроб'язко, А. В. Шабалін, та ін.; за ред. Н. М. Мироненко; НДІ інтелектуальної власності. К.: Інтерсервіс, 2018. 204 с.
2. Договірні форми розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права: монографія / кол. авторів; за наук. ред. Мироненко Н.М. Київ: Інтерсервіс, 2014. 248 с.
3. Дроб'язко В. С. Історичні й теоретичні аспекти Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів : монографія. К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ; Інтерсервіс, 2018. 124 с.
4. Зеров К. О. Особливості захисту авторських прав на твори, розміщені в мережі інтернет : монографія / К. О. Зеров; НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. — К. : Інтерсервіс, 2018. 220 с.
5. Правова охорона інтелектуальної власності в умовах євроінтеграційних процесів в Україні: колективна монографія за наук. ред. д.ю.н., проф. Н. Мироненко. К. : Інтерсервіс, 2023. 468 с.
6. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. К.: ВД «Дакор», 2019. – 2-ке вид., перероб і доп. 576 с
7. Капіца Ю.М. Авторське право і суміжні права в Європі / Капіца Ю. М., Ступак С. К., Жувака О. В. ; Центр інтелект. власності та передачі технологій НАН України. Київ : Логос, 2012. 690 с.
8. Правопорушення авторських прав як підстава адміністративної, кримінальної та цивільної відповідальності : наукове видання / колектив авторів; за наук. ред. Н. М. Мироненко; НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. К. : Інтерсервіс, 2019. 270 с.

9. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності: збірник типових форм договорів та коментар до них (колектив авторів; за наук. ред. Мироненко Н. М.; НДІ ІВ НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2018. 96 с.

10. Троцька В. М. Вільне використання творів у мережі Інтернет: монографія / В. М. Троцька; НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. К. : Інтерсервіс, 2019. 160 с.

11. Улітіна О. В. Фотографічний твір як об'єкт авторського права : монографія / О. В. Улітіна; НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. К.: Інтерсервіс, 2019. 184 с.

12. Штефан А. С. Авторське право і суміжні права: особливості правової охорони, здійснення та захисту: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 150 с.

Міжнародні нормативно-правові акти:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09.09.1886 р.: Паризький Акт від 24.07.1971 р., змінений 02.10.1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text

2. Всесвітня конвенція про авторське право, прийнята у 1952 році і переглянута у 1971 році. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text

3. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_770#Text

4. Directive (EU) 2019/790 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on copyright and related rights in the Digital Single Market and amending Directives 96/9/EC and 2001/29/EC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L0790&from=EN>

5. Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32001L0029&qid=1648284143554>

6. Directive 2012/28/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on certain permitted uses of orphan works. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012L0028&from=EN>

7. Directive 2001/84/EC of the European Parliament and of the Council of 27 September 2001 on the resale right for the benefit of the author of an original work of art. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001L0084>

Законодавство України:

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. Дата оновлення: 15.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>.

2. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері

авторського права і (або) суміжних прав : Закон України від 15.05.2018 р. № 2415-VIII. Дата оновлення: 15.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>

3. Про культуру : Закон України від 14.12.2010 р. № 2778-VI. Дата оновлення: 21.09.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17/ed20200716#Text>

4. Про видавничу справу : Закон України від 05.06.1997 р. № 318/97-ВР. Дата оновлення: 31.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-вр#Text>.

5. Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні : Закон України від 20.06.2004 р. № 601-IV. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/601-15#Text>

6. Про кінематографію : Закон України від 13.01.1998 р. № 9/98-ВР. Дата оновлення: 02.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-вр#Text>.

7. Про медіа : Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-І. Дата оновлення: 11.02.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>.

8. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. Дата оновлення: 27.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

9. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР. Дата оновлення: 27.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр#Text>.

10. Про театри і театральну справу : Закон України від 31.05.2005 р. № 2605-IV. Дата оновлення: 27.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2605-15#Text>.

11. Про архітектурну діяльність : Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>

12. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2003 р. № 72. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-п#Text>

Допоміжна література:

1. Бажанов В. О. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта авторського права в цивільному праві України. Право і суспільство. 2014. № 6.1. С. 62–67.

2. Басай О. В. Класифікація майнових прав у сфері авторського права. Південноукраїнський правничий часопис. 2014. № 4. С. 89–91.

3. Вербицька А.О. Твір архітектури як об'єкт авторського права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2018. 20 с.

4. Дроб'язко В. Конвенційна охорона авторських прав у Бернській і Всесвітній конвенціях. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. № 2. С. 18–25.

5. Дроб'язко В.С. Всесвітня конвенція про авторське право 1971 р. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. №3. С. 27–31.
6. Зеров К. О. Самозахист авторського права на твори, розміщені в мережі Інтернет. Часопис цивілістики. 2016. Вип. 20. С. 211–220.
7. Зеров К. Огляд теоретичних підходів щодо правової охорони об'єктів, згенерованих системами штучного інтелекту у сфері авторського права і суміжних прав. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2021. № 6. С. 25–37.
8. Капіца Ю.М. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу: формування, інститути, напрями розвитку / Ю. М. Капіца ; НАН України, Центр дослідж. інтелект. власності та трансферу технологій. Київ : Академперіодика, 2017. 661 с.
9. Кройтор В.А. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів у сфері захисту прав на нетипові об'єкти авторського права. Юридичний науковий електронний журнал. - 2023. - № 8. - С. 124-127
10. Кулініч О. Охорона інтересів фізичної особи при створенні й використанні фотографій та інших художніх творів з її зображенням. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2015. №6. С. 33–39.
11. Майданик Л. Винятки та обмеження з майнових авторських прав: баланс приватного і публічного інтересів. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. №1. С. 5–12.
12. Майданик Л. Поняття оригінальності твори в авторському праві: досвід ЄС, України та інших зарубіжних країн. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 10. С. 32–36.
13. Майданик Л. Особисті немайнові права автора у праві Німеччини та Франції і їх вплив на авторське право України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2023. № 1-2. С. 34–44.
14. Мамчур Л., Ситцевой В. Співвідношення понять «сирітський твір» і «твір, що перейшов у суспільне надбання» в сучасному авторському праві. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2021. № 5. С. 13–24.
15. Рябченко Ю. Оригінальність твору: законодавчі новації та перспективи їх реалізації. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2023. № 1-2. С. 25–33.
16. Савич С. С. Авторське право у цифровому середовищі: проблема монополії правовласника та забезпечення умов вільного використання творів. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2015. № 1. С. 86–92.
17. Семенюк О.С. Складні об'єкти права інтелектуальної власності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Хмельницький, 2021. 22 с.
18. Сорока Н. Джерела авторського права та суміжних прав у Європейському Союзі. Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини. 2014. Вип. 35. С. 107–117.
19. Троцька В. Авторське право та основні права на свободу інформації, преси: судова практика ЄС. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2021.

№ 4. С. 15–24.

20. Троцька В. Позасудове врегулювання спорів згідно з європейським законодавством про авторське право і суміжні права в єдиному цифровому ринку. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2022. № 1. С. 35-43.

21. Троцька В. Авторське право і суміжні права онлайн-медіа. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2024. № 1. С. 5-13.

22. Улітіна О. Директива 2001/84/ЄС (про право слідування): іноземний досвід. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 5. С. 5–10.

23. Улітіна О. Правова охорона літературних творів у креативних індустріях. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2022. № 2. С. 25–32.

24. Федорова Н. Реклама як об'єкт авторського права. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2022. № 2. С. 33–38.

25. Харитоновна О. І. Інформаційні технології та авторські права: сучасні виклики. Часопис цивілістики. 2017. Вип. 26. С. 11–16.

26. Штефан А. Феномен творчої діяльності в авторському праві. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2018. № 4. С. 5–13.

27. Штефан А. Кодифікація законодавства у сфері авторського права і суміжних прав: досвід держав-членів ЄС та пропозиції для України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2024. № 2. С. 5–15

28. Штефан О. Деякі аспекти прояву плагіату. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2016. № 4. С. 59–67

29. Штефан О. Роль принципу добросовісності при захисті авторського права. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2020. № 5. С. 12–25.

30. Янчук Ю. Авторсько-правова охорона програмного забезпечення в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 9.

31. Barron, Anne, Copyright Law and the Claims of Art. URL: <https://ssrn.com/abstract=346361> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.346361>

32. Day, Gregory, The Infringement of Free Art (February 22, 2022). Iowa Law Review, Vol. 107, No. 2, 2022. URL: <https://ssrn.com/abstract=4041425>

33. Ferri, F. The dark side(s) of the EU Directive on copyright and related rights in the Digital Single Market. China-EU Law J 7, 21–38 (2021). <https://doi.org/10.1007/s12689-020-00089-5>

34. Gervais, Daniel J., Feist Goes Global: A Comparative Analysis of the Notion of Originality in Copyright Law. URL: <https://ssrn.com/abstract=733603>

35. Karapapa, Stavroula, The Quotation Exception under EU Copyright Law: Paving the Way for User Rights (March 8, 2021). Rosati, E. (ed.), The Routledge Handbook of EU Copyright Law (Routledge: London and New York, 2021). URL: <https://ssrn.com/abstract=3800267> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3800267>